

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 7 rozhodl samosoudcem Mgr. Pavlem Punčochářem ve věci

žalobce:

proti

žalovanému: **ČR - Ministerstvo vnitra**, IČO 00007064
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

pro: ochrana osobnosti

takto:

- I. Určuje se, že žalobce je neoprávněně evidován ve svazku č. 33660 StB jako osoba uvedená v § 2 odst. 1, písm. b) zák. č. 451/1991 Sb.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

1. Žalobou doručenou soudu dne 12.3.2019 se žalobce domáhal určení, že je neoprávněně evidován ve svazku StB. Uvedl, že nikdy s StB vědomě nespolupracoval a ke spolupráci se nikdy nezavázal. Uvedením do seznamu mu byla způsobena značná újma, neboť byl poškozen ve své občanské cti a jméně. Určení neoprávněnosti evidence ve svazcích bývalé StB považuje za zadostiučinění ve smyslu ustanovení § 82 občanského zákoníku. Připustil, že v průběhu doby se jako pracovník Federálního ministerstva zahraničních věcí diplomaticky stýkal s německy a skandinávsky mluvícími osobami a navázal s nimi přátelské styky. Dále, že byl několikrát kontaktován různými osobami pod různými jmény, které se od něj snažily získat informace o aktivitách těchto lidí. Informace však odmítl podávat, a aby nezavdával příčinu dalšímu šikanování, kontaktu s diplomaty se raději vzdal. Jediný záznam v archivu bezpečnostních složek je jeho kontakt s osobou [redacted] Na vlastní žádost odešel z Federálního ministerstva zahraničních věcí v lednu roku 1989.
2. Žalovaná nejprve navrhovala žalobu zamítnout. Odkázala na řádku z registračního protokolu, dle kterého byl žalobce evidován pod registračním číslem 33660 nejprve jako kandidát tajné spolupráce a následně jako agent s krycím jménem Sturm respektive Fjord. Registrace kandidáta tajné spolupráce byla provedena 5.5.1987 u II. správy 2. odboru 1. oddělení SNB Praha. Dne 27.7.1987 byl žalobce převeden do kategorie agent a svazek byl zničen dne 7.12.1989. Dále navrhla jako svědka vyslechnout bývalého příslušníka státní bezpečnosti [redacted] Po provedeném dokazování žalovaná změnila procesní stanovisko tak, že navrhovala, aby soud rozhodl dle uvážení.
3. Z provedeného dokazování soud zjistil následující:
Ze zachovalé části registračního protokolu vyplývá, že žalobce byl evidován pod registračním číslem 33660 nejprve jako kandidáta tajné spolupráce a následně jako agent s krycím jménem „Sturm“ a „Fjord“. Registrace byla provedena dne 5.5.1987 u II. správy, 2. odboru, 1. oddělení SNB Praha. Dne 27.7.1987 byl žalobce dle záznamu převeden do kategorie agent. Dle záznamu II. správy SNB Praha, 2. odboru, 1. oddělení vypracovaného operativním pracovníkem majorem [redacted] Na základě informací získaných od informátora číslo svazku 33660, krycí jméno „Fjord“ proběhla dne 25.1.1989 schůzka se žalobcem, jejíž podstatou mělo být jednání ČSSR – NSR o zřízení a činnosti kulturních a informačních středisek. Obsahem protokolu je pak vyjádření informátora o průběhu schůzky s tím, že dle názoru pramene celá záležitost mohla být bez nákladů vyřízená výměnou dvou nót.
4. Z výpisu z evidence obyvatel soud zjistil, že navrhovaný svědek [redacted] ke dni [redacted]
5. Při rozhodování v předmětné věci soud vycházel z již ustanovené judikatury, ve které v případě, že se žalobce v řízení o ochranu osobnosti domáhá určení, že byl neoprávněně evidován v materiálech bývalé Státní bezpečnosti jako osoba uvedená v ustanovení § 2 odst. 1, písm. b) lustračního zákona, je nutno především vycházet ze skutečnosti, že toto ustanovení spojuje právní následky s faktem, že občan byl či nebyl v období od 25.2.1948 do 17.11.1989 evidován v materiálech Státní bezpečnosti jako rezident, agent, držitel propůjčeného bytu, držitel konspiračního bytu, informátor nebo ideový spolupracovník Státní bezpečnosti. Za neoprávněnou evidenci je přitom nutno považovat tu, která byla v rozporu s tehdy platnými předpisy právního předchůdce žalované, a nelze přihlížet k případným vnitřním výhradám osoby podepisující závazek ani k tomu, zda žalobce s StB skutečně fakticky spolupracoval či nikoliv. Otázka oprávněnosti či naopak neoprávněnosti zmiňované evidence jako zásahu do osobnostních práv fyzické osobě,

pak především spojena s faktem, zda tato evidence byla opodstatněna, zejména zda se tak stalo v souladu s interními předpisy právního předchůdce Ministerstva vnitra ČR. V řízení o ochranu osobnosti soud tedy nezkoumá, zda žalobce spolupracoval či naopak nespolečně s orgány státní bezpečnosti, ale zjišťuje se pouze oprávněnost či neoprávněnost jeho evidence v materiálech bývalé státní bezpečnosti. S ohledem na mnohdy specifické postupy a metody orgánů StB při získávání tajných spolupracovníků je však nezbytné vždy přihlížet i k projevenému volnému vztahu takto získané osoby k vlastnímu obsahu vázacího aktu. Je tak mimo jiné třeba rozlišovat mezi případy, kdy byla pro spolupráci získána osoba, která pro spolupráci projevila bezvýhradný souhlas a mezi situacemi, kdy zcela se osoba zcela zřetelně spolupráci s StB bránila, například uplatněním výhrad. V takových případech není možno příslušnou evidenci považovat za důvodnou (srovnej rozsudek Nejvyššího soudu sp.zn. 30 Cdo 4459/2009, 30 Cdo 1959/2015). Skutečnost neoprávněné evidence fyzické osoby v materiálech státní bezpečnosti představuje neoprávněný zásah do osobnostních práv takové. Základní otázkou sporu na ochranu osobnosti je tedy zda je evidence žalobce v materiálech bývalé Státní bezpečnosti oprávněná či nikoliv. (30 Cdo 1721/2008).

6. Podle ustanovení § 82 zákona č. 89/2012 Sb. člověk, jehož osobnost byla dotčena, má právo domáhat se toho, aby bylo od neoprávněného zásahu upuštěno nebo, aby byl odstraněn jeho následek.
7. V kontextu výše uvedených rozhodnutí Nejvyššího soudu soud a v kontextu skutkových zjištění vyplývajících z provedení dokazování soud dospěl k závěru, že nebyl soudu předložený jediný pádný důkaz, který by prokazoval oprávněnost evidence žalobce v materiálech Státní bezpečnosti jako osoby uvedené v ustanovení § 2 odst. 2 písm. b) lustračního zákona. Prostý fakt, že jméno figuruje v registru svazku pod č. 33660 není dostačující pro závěry, že byly splněny podmínky pro evidování žalobce v materiálech Státní bezpečnosti dle tehdy platných předpisů. Soudu nebyl předložen žádný podpis vázacího aktu ani jiný souhlasný projev vůle, který by tehdejší orgány k evidování opravňoval.
8. Evidence fyzické osoby v materiálech StB je všeobecně pocíťována veřejností s ohledem na historický kontext jako dehonestující a snižující morální kredit evidovaného. Ostatně sám žalobce potvrdil ve svém vyjádření u jednání, že mu tato skutečnost byla vmetena do tváře osobou, které si váží. Soud na základě shora uvedeného dospěl k závěru, že žaloba byla podána důvodně a žalobě vyhověl.
9. Vzhledem k tomu, že žalobce byl ve sporu úspěšný ve smyslu ustanovení § 142 odst. 1 o.s.ř., avšak práva na náhradu nákladů řízení se vzdal, soud rozhodl o nákladech řízení tak, že žádný z účastníků nemá právo na jejich náhradu.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení, a to k Městskému soudu v Praze, prostřednictvím Obvodního soudu pro Prahu 7. Odvolání je třeba podat ve dvojím vyhotovení.

Nesplní-li žalovaný povinnosti uložené mu tímto rozsudkem v uvedených lhůtách, může se žalobce domáhat po jeho právní moci výkonu rozhodnutí u soudu.

Praha dne 9. října 2019

Mgr. Pavel Punčochář v.r.
soudce

Shodu s prvopisem potvrzuje Lucie Jarešová.

Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 16.11.2019 a vykonatelnosti dne 20.11.2019.
Připojení doložky provedla Lucie Jarešová dne 15.01.2020.